

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 12 frt
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy hónapra ——— 1 „
 — Egyen száma 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Feltéte Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megújítására vonatkozó felszo-
 lalmások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-88 szám,
 hová a lap szellemi részét, és
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Visszaemlékezés.

Nagybecskerek, április 1.

Most, hogy a polgári házasság behozatala közelgő van és a törvény végrehajtása céljából az előkészületi lépések folyamatban vannak, érdekes tudnunk, hogy a polgári házasság kérdése éppen huszonöt év előtt került Magyarországon először konkrét formában felszínre, érdekes tudnunk, minő álláspontot foglaltak el akkor a politikai és jogász körök e kérdésben, érdekes tudnunk azt is, hogy ez a kérdés mostani szereplői minő véleménynyel voltak e kérdésre nézve annak első feltevésekor.

Sokak előtt ismeretlen lesz az az érdekes körülmény is, hogy az első magyar jogászgűlés 1870-ben tartatván meg, 25 éve annak, hogy az alkotmányos élet kezdetével a jog és törvénykezés terén a reformok kora újra megkezdődött. Az első magyar jogászgűlés vetette felszínre és emelte napirendre a nagyszabású reformtervek tömkelegében a polgári házasság kérdését, nem annyira politikai, mint inkább tisztán jogi kérdést, mint a házassági jogviszonyok szükséges rendezésének elengedhetetlen állami követelményét. A jogászgűlés eszméjét 1868-ban a soproni ügyvédegyesület penditette meg s azt csakhamar a hazai összes ügyvéd- és jogászegyesületek magukévé tették, a pesti ügyvédi egyesület pedig a rendezés tisztét készséggel vállalta el. Meg is jelent a felhívás, melyet az ország összes jogászokai lelkesedéssel fogadtak, az igazságügyminiszter pedig sietett a szervező-bizottságot legmelegebb érdeklődéséről biztosítani.

„Senki nálamnál — írja Horvát Boldizsár — jobban nem óhajtja az ily gyűléseket, sem szükségét mélyebben nem érzi annak, hogy a hazai jogászok közvéleményének kifejezésévé egy országos jelentőségű organum alakuljon. Én sokat várok e gyűlések létrehozásától. Várom különösen azt, a mire nagyszerű reform-

munkálatok közepette az országnak oly nagy szüksége van: egy jogász közvélemény megteremtését, mely a törvénykezési reformok kérdéseiben nyilatkozván, a szakértők óhaját s nézetét a törvényhozással, a reformok szükségét és szellemét az országgal nyomon és biztosabban fogja tudatni.”

A magyar jogászgűlés 1870. év szeptember hó 25—30. napjaira hivatott össze. Az ország jogászaik színejeva meg is jelent. E gyűlésen kerültek vita alá: a közjegyzőség behozatala, az új csőd-törvény szükségége, az ügyvédség rendezése, a békebiróság meghonosítása, a jogakadémia rendezése s a számos többi közérdekű indítvány között dr. Löw Tóbiás miniszteri fogalmazónak indítványa „a polgári házasság kérdésében.”

A sajtó és a közvélemény magáévátette a kérdést és ritka egyhangúsággal foglalt állást a polgári házasság szükségére mellett és pedig a kötelező polgári házasság szükségére mellett törtélandó oly erélyvel és határozott szabadelvűséggel, hogy az osztatlan bátorságot a legkisebb ellenmondás vagy véleménykülönbség sem zavarta meg. Igaz, hogy a sajtó is kiválólag csak jogi részével foglalkozott e kérdésnek, de az akkori szabad szellem nem is tűrte volna a politikai ellentmondást s a közvélemény e kérdést, mint szabadelvű intézményt feltétlenül magáévátette, szankcionálta.

A jogászgűlés első szakosztályának tanácskozmányát, mely Löw indítványát tárgyalta, Szilágyi Dezső igazságügyminiszteri osztálytanácsos nyitotta meg, tehát az a férfi, ki a reform értelmi szerzője és szövegíróje lón később, s a kinek huszonöt évig kellett várakoznia, míg jogásztársainak indítványát és határozatát megtestesítenie sikerült. Hü maradt vas következetességgel az akkor kimondott elvhez, mint egyáltalán ama szabadelvű irányhoz, melynek a jogászgűlésen egyik leglelkesebb vezérembere volt.

A szakosztály, melyen egyébiránt dr.

Hoffmann Pál egyetemi tanár elnökölt, Löw Tóbiás indítványát, ugyszólván vita nélkül elfogadta, kifejezván a polgári házasság institucziója behozatalának szükségességét és pedig a kötelező formában. Csakis Győry Elek szavazott a fakultatív mód mellett, Klezner Lajos pedig világosan kiemeltetni kívánta, hogy a polgári házasságnak utólagos egyházi szentesítése bárkinek szabadságában álljon.

Felette érdekes az, mint igyekeztek az előadáson kívül az összes szakosztályi tagok, majd pedig a teljes ülés elnöke, dr. Pauler Tivadar a kérdésben rejülő szabadelvű álláspontot kitüntetni s mily nagy horderőt tulajdonítottak a kérdés mielőbbi megoldásának, mert már akkor megérlelődött az a nézet, hogy a házassági jog álláspontja hazánkban a valláskülönbség szerinti szétszaggatottsága, és az állami törvényhozás kizárása folytán jogilag tarthatatlan, nem lévén a jogi önállósággal felruházott egyházak és vallások közül egy sem elégséges arra, hogy a házasságot akképp rendezze, hogy az hazánk vallásos és polgári érdekeinek egyaránt megfeleljen. Akkor is az elv győzelmeskedett, hogy a polgári házasság csak kötelező formában hozható be, mert ekként az egyenlő forma és mód mellett a családi viszonyok jogi rendezésének is biztosabb alap nyújtatik, mégis szabadsága lévén kinek-kinek a polgári házasság megkötése után, annak megáldását, illetve lelkiismeret szerinti teljes befejezését, saját egyházuk színe előtt kereshetni.

Huszonöt évig kellett várakozni, míg az ige törvényyné lón. És mily küzdelmek és harcok után történhetett ez meg csak, minő rombolást vitt végbe a pártviszonyokban, ugy mint az egész politikai helyzetben. Ez a harc és erős próba igazolja, hogy a nemzet többsége hü marad a szabadelvű irányhoz.

A huszonöt év előtti esemény reminiszcenciája sokak előtt más alakban

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

A második fejezet.

Írta: Werner László.

Az első fejezet, amelyet csak futólag kívánok elbeszélni, az volt, hogy Nyomárkay Jenő tegethofnyakkendőt kötött föl, vörös szegfűt tűzött a gomblyukába, arculata bizonyos ünnepélyes kifejezést öltött s ezekkel az elzékenyülésre hajlékony külső és belső jelvényekkel bucsuviszetet csinált Weineréknél.

Száraz, hideg ősz volt, mely a könyvirigyekét sirásra ösztönözte. A földön ördögtáncot járt a zizegő avar; ezüstös bikanyálak csináltak valami kezdetleges kordont. A tegethofnyakkendős Nyomárkay Jenőben a természet emez elegikus lemondása felbrazsította az alvó oroszánt, akarom mondani a két év óta lecsillapult poétát. Ebben az átszellemült pillanatában látta be, hogy a Jász-Arok Pacsér és Vidékének is van hivatása: különben hol jelennének meg az ő szerelmi költeményei — „hosszá”.

Ilonka elpirult, Jenő elsápadt, a papa mosolygott. Ez volt a helyzet szignaturája, mikor Jenő előterjesztette, hogy bucsulátogatást tesz, siet befejezni tanulmányait, mert érzi, hogy neki hivatása van. (Jelentős pillantások Ilonka felé.)

Ilonka olyan zavarban volt, mintha megértette volna a ezélszt.

A papa pedig mosolygott.

Aztán folyt a társalgás érdekes és nem érdekes tárgyak fölül. Mikor Jenő azt is megtudta értetni, hogy egy évig számúzi magától a szülőföldet, Ilonka szép szeméből egy könnyesepp hullott a himzöráma közepébe. Jóllehet a könnyesepp titkos volt, Jenő látta. Oh ha azt a himzörámát elvihetné drága klenódiumnak. Selyemszálon viselné a nyakában, mint ahogy a csodatévő amuletet szokás. De egyet gondolt e bizarr ötletén. Himzörámát, akármilyen örült szerelmes, még sem viselhet a nyakában.

Aztán bekövetkezett az ünnepélyes pillanat. Jenő fölállott, Ilonka is. Egymás szemébe néztek. Olyan szépen beszélt a szemeknek delejes sugara.

— Ilonka édes, emlékezzék fogadalmunkra.
 — Emlékezni fogok és megtartom.
 — En is.

Akkor Jenő, a kifogástalan szalonember, derékszőgben hajtotta meg magát. Nagy tisztelettel emelte föl Ilonka kezét. Könnyű csókot lehelt rá, mely gyönyör és fájdalom volt neki. Még inkább az az egy pár csópp, mely a fejére hullott az Ilonka tiszta ragyogású szeméből.

Jenő nem birt magával. Tomboló szíve tuláradt és a gyermeki szeretet elragadtatásával vetette magát az Ilonka papájának karjaiba.

A papa pedig mosolyogva szólt:

— Sohasem hittem fiatal ember, hogy annyira szeressen — engem.

Azalatt a kijelentett év alatt pedig az a nevezetes dolog történt, hogy Jenő megszegte szavát. Hazajött, mert hívták. A papa hívta, aki boldog vőlegény volt és Ilonkának akart mamát hozni. Egy volt a hiba. Hogy az új mama majd olyan idős volt, mint Ilonka. Csakhogy rafináltabb. Hja, ő nem a himzöráma mellett ábrándozott, hanem modern nyomokon nyerte nevelését, mint egyik ismert szépsége a fő- és székvárosnak. Jenőt az új nászhoz vőfélynek hívták Ilonka mellé; a papa azonban meghagyta, hogy tegyen látogatást Mohácsy Mihályéknál, a Teréz-köruton.

Jenő az utasítás szerint járt el és majd halálra ijedt, mikor a leendő anyósában egyik egyetemi bál hírességét, szegrőlvről az ő táncosnőjét találta.

A kis cserfácska is összecsapta harmat kacsóit. Kaczagott a könyveség.

— Hahaha! Hisz ez ez dicső! Hát maga az? . . . No, ez kolosszális. Hogy én leszek a maga mamája? . . . Magnificze! Ugyan nevessem már egy kicsit . . . No de, hallja! . . .

Es hogy nevetett a szép pesti leány. A fogai egy ékszerkirakat volt. A halvány pirral bevont orcáin kedves gödröskék támadtak. Jenő fogai között sziszegett.

fogja feltüntetni a kérdést, mint azt a mai viszonyok között magának vallja s azért érdekesnek, sőt szükségesnek találtuk a polgári házassági kérdés 25 éves történetéből ezt a fényes lapot feltárni.

HIREK.

Tájékoztató.

Április 4. Megyei rk. közgyűlés.
Április 5. Turolla Emma hangverseny.
Április 8. A közigazgatási bizottság ülése.
Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Dr. Platz Bonifác, szegedi tankerületi főigazgató az idevaló községi főgimnázium meglátogatására ma reggel Nagybecskerekre érkezett. A főigazgató holnap estig marad városunkban.

— **Bujkovszky Gusztáv kitüntetése.** Emeltették volt, hogy a király Bujkovszky Gusztáv lajosfalvi ev. lelkész és bányászati ker. alesperest a közügy körül teljesített szolgálatai elismerésül a koronás arany érdemkereszt adományozásával tüntette ki. Tegnap nyújtotta át ünnepes módon a kitüntetési levelet Ronay Jenő főispán, akit dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, dr. Mihalovich Ödön m. arvaszéki elnök, Filkovich Boldizsár tb. főszolgabíró, Zsirus Mihály m. főszámvevő, Lauka Gusztáv m. tb. főlevéltáros, a Ferencz-Józsefrend lovagja és br. Hauser Károly főispáni titkar kísérték evégből Lajosfalvára. A főispán és kísérete tegnap reggel nyolcs órakor indultak el Nagybecskerekre. Az antalfalvi pályaudvaron Főris József járási főszolgabíró üdvözölte sikerült beszéddel a főispánt, aki rövid válaszában sajtóval szembe fordította a fogadást. A társaság ezután a várakozó kocsikra ült és egy lovasbandérium vezetésével Főris főszolgabíróhoz hajtatott, akinek házában fényes dejeuner volt. Az utakat, a merre a menet tarackdurrogás közt elvont, számos zászló szegelyezte és a község hazai is zászlódszobában pompáztak. Egy órakor a társaság ismét kocsira ült és a lovasbandérium vezetésével Lajosfalvára indult. A község határan a lajosfalvi bíró üdvözölte magyar beszéddel a főispánt, a kinek válasza után a menet a községhez érkezett vette az útját. Itt Bujkovszky Jolánka mondott el kedves hangon verecs üdvözlőt és nyújtott át csokrot a főispánnak, mire az iskolák kivonult növendékei „Isten áldd meg a magyart” énekelték el. Majd egy küldöttség Bujkovszky Gusztávért ment, akinek a községhez való megjelenésével aztán kezdetet vette a tulajdonképeni ünnepély. Ronay Jenő főispán ugyanis hazafias stílusú szép beszéd kíséretében az ünnepelt mellé tüntette a koronás arany érdemkeresztet. Riadó éljenzés kelt az ünnepélyes pillanat nyomán, mire

Lakemre! szép a — kicsike. Mikor a félórás vizit után fátörésze ugrált le a lépcsőn, így monologizált magában:

— Ficzakó burokban születél, még az anyósod is imádásra méltó.

Az édes papa bizonyosan nem írta elő, hogy az ő menyasszonyánál kikötött első látogatást kövesse a többi, a második, a harmadik, s ki tudja hányadik?

A kedves papa, aki a hivatalos számú viziteket tette, egyáltalában nem mérközhetett Jenő ur több rendbeli előnyeivel. Hullámos fekete haja, csillogó, életet sugárzó szemei, fiatalos rugókonyságával szemben messze elmaradtak az öszbebecsartatott völgyénynek szertartásos bókjai. Ambátor, hogy visszat Jenővel szemben előnye volt az, hogy ő imádatját nem számozatlan kastélyfiakerben röpi haza, hanem négy lovas hintóban, csengős bongós szerszámu négy tücsök paripán.

Jenő egy pályakezdetén lévő józsi fiúcska; Weiner gazdag és a kit szeret, annak meg tudja szerezni az élet örömeit.

Ebben a tudatban, ragyogó szemekkel, fedelmi menyasszonyi felszereléssel mondotta el a holtomiglant.

Bujkovszky a megindulástól elfojtott hangon köszöntö meg a legfelsőbb királyi kegynek személyét ért nyilvánulását, majd végre lelkes hangon aposztrofálta a főispánt. Az éljenzésnek, amely a királyra és főispánra felhangzott, lecsillapulta után Paulini Samu antalfalvi ev. lelkész a bányászati ev. esperesség nevében, Babinka bíró pedig a község nevében üdvözölte az ünnepeltet, akinek ezután Kovács Sárika virágcsokrot nyújtott át. Miután Bujkovszky mindenkire nagy meghatottsággal mondta el köszönetét, a társaság az ünnepelt lakásába vonult, ahol fényes lakoma volt. A felköszöntők sorát Ronay Jenő főispán nyitotta meg, ő felségét és az uralkodóház tagjait köszöntve fel, majd ugyancsak a főispán toszatosott Bujkovszkyra is, aki ezután sugó éljenzés közt a főispánt elvittette. Felköszöntőket mondtak még Lauka Gusztáv Bujkovszkyra, Paulini Samu lelkész a jelen voltak, Főris főszolgabíró Bujkovszkyra, dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző a társaságra, Ribicsy járásbíró Főrisra stb. A társaság ezután ismét kocsira ült és Antalfalvára hajtatott, ahonnan este félhatkor érkezett vissza Nagybecskerekre.

— **Eljegyzés.** Ormos Lajos módosi kir. járásbírósi aljegyző a napokban eljegyzte magának Czauker Regina kisasszonyt Temesvárról.

— **Uj házközösségi főszolgabíró.** Percsej Dossó belügyminiszter Szilley Emil krassószörény megyei árvaszéki elnököt a tb. főszolgabíró alibunári házközösségi főszolgabírónak nevezte ki.

— **Sikkasztó postagyakornok.** Oraviczáról írják, hogy Nottny Károly ottani postagyakornok hivatalos pénsek elikkasztása után megszökött. Az oraviczai főszolgabíró táviratilag felszólította a rendőri hatóságokat, hogy rendeljék el a sikkasztó nyomozását, de erre már nem lesz szükség, mert egy újabb távirati jelentés szerint Nottny megkerült. Hogy mennyit sikkasztott a hűtlen postagyakornok, azt csak az ezután megejtendő vizsgálata fogja kideríteni.

— **A fogházorvos hivatalbalépése.** Dr. Magyar Károly nagybecskereki orvos, akit az igazságügyminiszter tudvalevőleg a nagybecskereki kir. ügyességi fogháznál a fogházorvosi teendőket ellátásával bízott meg, tegnap előtt, miután a igazságügyminiszteri rendelettel előírt szakvizsgát Budapesten jó sikerrel letette, több heti távollét után visszatért Nagybecskerekre és tegnap a fogházorvosi teendőket ellátását már át is vette.

— **Felfüggesztett városi tisztviselő.** Veresről írják: Seemayer János polgármester Ludaics Vitomir városi könyvelőt állásától felfüggesztette a hivatali ellátásával Ullmann József ellenőrt bista meg.

— **Áthelyezés.** Csánjevics Tamás honvéd főhadnagyot, aki eddig a szegedi 5. honvéd gyalogezred Nagybecskereken állomásozó 3 zászlóaljához volt szolgálattételre beosztva, Szegedre, az 5. honvéd gyalogezred 4. zászlóaljához helyezték át.

De azért olykor odaszórt a sápadt ábrándos fiúcskára, ki egy sirdogáló gyermek leány karján a lemondás és keserűség héroszi kinjait szenvedte. Mosolygott reá, hadd ocsudjék föl. Hiszen nincs elveszve minden. Voltaképpen ezután is szeretheti. Ahonnan ő életfilozófiáját merítette, ott ezek a helyzetek jóformán minden naposak.

Es mondjátok bár falusi libának azt az érzelgős falusi leányt, kinek szeméből a bánat igaz könyve folyt, ki minden tudatos élettapasztalat nélkül, tisztán a szerelem ösztönével kiolvasta, tisztán látta, milyen nyomorult összeesküvés folyik atyja és ő ellene; látta sötét végszetét egész világosan: hiszen a kacsér menyasszony oly biztatón, oly reménynyújtóan nézte a gyáva férfit, akit gyűlölt végtelenül, de szeretete utolsó lehetősége.

A másodvirágásu új férj, mint a spécziések legtöbbször az esküvői szertartás után szertartásos önérettel sugta fiatal felesége fülébe:

— Asszonyom, boldoggá fogom önt tenni!

A fiatal asszony mosolygott... és titkon megszorította — Jenő kezét.

— **Vizbefult gyermek.** Mokrinból jelentik: Krdzsalin Szeredje idevaló gada 9 éves Zsiva nevű fia kis nővérével tegnap az Aranka-csatornához ment játszani. Játékközeben a csatornába bukkott. Ennek láttára a megijedt kis lányka sírva hasa futott jelenteni szülőinek az esetet, de mire azok megérkeztek, a gyermeknek már csak holttestét foghatták ki az Arankából.

— **A harmadik árvízveszedelem.** A legújabb napok eszései újból feltámasztották a délvidéken az árvízveszedelem immár kétszer szerencsésen elúszott rémét. Legújabb jelentésünk a Temes rohamos áradásairól hoznak hírt, a Bégáról azonban, bár ennek is duzzad kevéssé a víze, nem hallatszik riasztó hír.

— **Elsodort uszodák.** Szegedről írják: Tegnap este két uszoda rendezett uszó versenyt a feldagadt Tisza-folyó hatán, de mentek ám oly sebesen, hogy emberi hatalom el nem foghatta a nagy faalkotmányokat. Ilyen dolgokat csinál nagy tavasszi bőszületében a Tisza, mely mára ismét jöveskán nőtt. Nekirontott a Regdon- és a Naschita-féle fűrdőknek és elszakgatván a fékek, vitte azokat lefelé, az esti órákban nagy sugás és recsegés muszikája mellett. Egyik uszó uszoda neki szaladt útjában a kotróhajók egyikének és megrongálta. Aztán tovább vágatott a hullámokon, úgy, hogy csak ma délután találták meg a két uszodát valahol a folyó alsó vidéken, meglehetősen megrongálva.

— **Halálozás.** Sternfeld Rezső, a nagybecskereki kereskedővilág egy tekintélyes alakja, mint részvétellel értesülünk, tegnapelőtt szombaton délután öt órakor meghalt. A megboldogult közel felszázada születésnapja, majd legutóbbi tagja volt az idevaló Eisenstädter S. és fiai cégnek, amelyből csak két esztendővel ennekelőtte lépett ki, hogy nyugalomban töltse hátralevő napjait. Halálát özvegyén kívül két leánya siratja, akiknek egyike Boroszlóban, másika Ratiborban van férjével. Az elhunytat ma délután temették nagy gyászközönség részvételével.

— **A magyar gazdatisztek és erdőtiszték országos egyesülete** március 25-én tartotta választmányi ülését, melyen a segély iránt újabb beérkezett kérvények is tárgyaltak. A választmány 4 egyén számára összesen 250 koronát szavazott meg, mely összeg, hozzáadva a január hóban megszavazott 750 koronát, eddig összesen 1000 koronát tesz. Az idei közgyűlés apr. 7-én délelőtt 10 órakor a Köztelek üléstermében lesz megtartva, melyet a Magyar-Ovárra teendő kirándulás fog követni.

— **A szegedi ügyvédi kamara palotája.** A szegedi ügyvédi kamara székházának építéséhez szükséges tőke megszerzése végett az ügyvédi kar tagjaihoz fordult a kamara, hogy jegyzészenek 5 százalékkal kamatozó és 10 év alatt visszafizetendő kölcsönt. A felhívásnak eredménye, hogy rövid néhány hét alatt 9000 forintot meghaladó összeget biztosítottak. Megyénk ügyvédei közül a következők járultak a költségekhez:

Nagybecskerekéről: Dr. Stassik Ferencz 200 frt, dr. Pollák Győző 100 frt, dr. Schlesinger Mór 100 frt, dr. Mangold Samu 200 frt, dr. Kardos Samu 100 frt, dr. Petrovics Szvetozár 100 frt, dr. Kis János 100 frt, dr. Végh Lajos 100 frt; Nagyszentmiklósról: Kocó László 100 frt, dr. Fischhof Henrik 100 frt, dr. Senreyer Viktor 100 frt, Jurkovits Ottmár 100 frt, Velosov József 100 frt; Török-Kanisáról: Dr. Perényi Lajos 100 frt, Tallian Jenő 100 frt, Burger István 100 frt, dr. Eisler Ignác 100 frt és Csókáról: Lederer Arthur és Károly 100 frt.

— **A titeli katasztrófa.** A sokszor emlegetett nagy szerencsétlenség ügyében a szolgabíró már befejezte szerepét és az előnyomozás ügyiratait áttette a titeli büntető járásbíróhoz. A büntető bíróság az eljárást Bródi, a nyilvános ház berléje ellen vétkes gondatlanságból elkövetett több rendbeli emberölés csejében megindította, minthogy a szolgabíró által ki-nyomozott jelek szerint a szerencsétlenséget el lehetett volna kerülni, ha a bérli lelkismerete- sebben jár vala el vendégei és alkalmazottjai irányában. A végszetes nap előtt ugyanis egy héttel történt az első hegyecsuszamlás a házhoz tartozó kertben és ezt a bérli a hatóság előtt eltitkolta, nehogy kiközvetessék és az ülete megakadjon. A másik terhelő adat Bródira nézve, hogy a szerencsétlenség napján este féltizkor történt első hegyomlás után a muszikusok s mások is figyelmeztették őt a bekövetkező veszélyre, mondván, hogy vendégeit küldje el és a házat zárja be, ő azonban jelentéktelen dolognak tartotta az egészet s az illetőket rendreutasította,

hogy ne ijesszék el vendégeit. A vendégek legnagyobb része ittas volt és a helyi viszonyokat nem ismerte. Az áldozatok száma hatóságilag kiderített adatok szerint is 12-re megy. Az elhunytak legnagyobb részének rokonai csak a lapok közlései után tudhatják meg hosszátartózik elhunytát, ami a vizsgálatnak érdekében áll. A szolgabíró és elnyomozás befejeztével a hegy alján levő öt más házból a lakókat kitelepítette, mivel a hegyomlás minden valószínűség szerint ismétlődik s mivel a házakat vagy le kell rombolni, vagy a hegyomlást betemetni. A leromlás előtt álló házak tulajdonosai a kormányhoz akarnak fordulni kárpótlásért, minthogy a hatóság ebbeli igényeiket nem tartja jogosultaknak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagybecskerek népbank tekintetes igazgatóságának 10 frtnyi adományáért mély köszönetet mond ez uton is az Iskolagyermekbarát segélyező egyesület vezetőségére.

— **Sipisták mozgolódása.** Közel egy éve, hogy kösük útott Reitter v. kapitány a nagybecskerek ipistáknak. Asóta nem is igen hallattak magukról. Legutóbb azonban a város belső részének egy némely vendéglőjében megint felütöttek a fejüket. Egy ilyen kompániát maga Reitter v. kapitány lepott meg és rebentett széjjel a napokban, elkobozva tőlük tizenkét forintot, amennyi a „bank” volt. A pénzt a városi szegény alapnak juttatta. A sipisták most hihetőleg megint jó időre behusódnak oduikba.

Táviratok.

A király Brűnben.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A király holnap Brűnbe utazik, hogy József Ágost főherceg újszülött fiának keresztelőjén jelen lehessen.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése április 1-én.)

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén felolvasták a negyedik ülészakot megnyitó királyi kéziratot. Bánffy Dezső báró miniszterelnök indítványára Szilágyi Dezső elnök kijelentette, hogy a Ház holnap tartja alakuló gyűlését, amelyet esetleg holnapután is folytat.

(A főrendiház ülése április 1-én.)

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház ma tartotta a negyedik ülészakban első ülését, amelyen mindjárt meg is alakult.

A nyitrai választás.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nyitráról telegrafálják: Janits Imre megyei főjegyző, a nyitrai szabadelvű párt jelöltje ma tartotta itt programbeszédét. Hazatérő híveit Zichy emberei megrohanták, zászlóikat elvették, összetörték és széjjelszaggatták.

A nyolczvan éves Bismarck.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből telegrafálják: Bismarck nyolczvanadik születésnapjának tiszteletére itt és a német birodalom számos városában díszgyűléseket tartottak. Ferencz József magyar király táviratilag gratulált Bismarck-nak Friedrichruhéba. A száz király, Umberto olasz király és Luitpold bajor regensherceg már előbb gratuláltak. Hamburgban a birodalomgyűlési választási egyesületnek Bismarck tiszteletére rendezett díszlakomáján ezerhatszázan vettek részt.

Elítelt merénylő.

Budapest, április 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tomanasekiből telegrafálják, hogy a merénylőt, aki Li-Hung-Csang kínai békekövet élete ellen tört, életfogytiglani börtönre ítélték.

Nyiltér.*

* Az e rovat alatt kösültöktör nem vállal felelősséget A szerk

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

576. szám. kg. 1895. Ó-Bessenyő község előjárótól.

Árlejtési hirdetmény.

Ó-Bessenyő község képviselő-testületének 1893. évi október hó 24-én 11. sz. alatt hozott s a megye törvényhatósága által 1894. évi augusztus hó 24-én 1055—20697/894. szám alatt jóváhagyott határozata folytán a költségvetésileg 3200 frtra előirányzott ovoida felépítésére az árlejtés ezennel kiiratik.

A szóbeli árlejtés Ó-Bessenyő község-házánál 1895. évi ápril hó 16-án délelött 10 órakor fog megtartatni.

Árlejtési szándékozók kötelesek 10% bányatot vagy készpénz vagy óvadékképes papírban az árlejtés megkezdése előtt letenni, egyben igazolni, hogy ily szakbavágó munkát már végeztek.

A tervek s költségvetés Ó-Bessenyő község-házánál bármikor betekintheők.

Ó-Bessenyőn, 1895. március hó 26-án.
Lászlóffy János. **Nákov Károly,**
jegyző. (268—21) bíró.

4616. szám. ki. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Nagybecskerek városában a városi kertészi állás megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az állással évi 600 frt fizetés és szabad lakás van egybekapcsolva.

Pályázóktól megköveteltetik, hogy különösen a gyümölcs- s egyéb fatermésztésben jártasok legyenek s ebbeli jártasságukat okmányokkal igazolják. Az állással egybekapcsolt egyéb feltételeket a kötetű szerződés fogja szabályozni.

Értelmes és kellő szakképzettséggel bíró pályázók tehát ezennel felhivatnak, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket alólirottánál folyó évi április hó 15-éig személyesen nyujtsák be.

Nagybecskereken, 1895. évi március hó 24-én.

Krsztics János,
polgármester. (266—2.2)

Helyiségváltozás.

Van szerencsénk t. oz. közönség valamint a tek. hatóságok szives tudomására hozni, hogy városi irodánkat ugyszintén a mezőgazdasági-gépek és szerszámok raktárát saját gyárhelyiségünkbe a Begaparti vasuti állomással szemben — áthelyeztük.

Első délmagyarországi gépgyár, vas- és fémöntőde részvény-társaság. (275—3.1)

605. szám 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

A n.-eleméri körállatorvosi állás Német- Elemér székhelylyel lemondás folytán újból betöltendő lévén, a választás folyó évi ápril hó 27-én délután 2 órakor Német- Elemér község-házánál fog megtartatni.

Az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

A körhöz tartozik: Német- Elemér, Szerb- Elemér, Szerb Aradác, Tót-Aradác, Magyar- Szent-Mihály, Jankahid és Tarras község.

Felhivatnak a pályázók, kik a magyar, német, szerb, tót és román nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alólirottánál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1895. március hó 21-én.

Bakálovich Ágoston,
főszolgabíró. (269—3.1)

313. szám 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

Lászföld székhelylyel szervezett lászáföldi körállatorvosi állás betöltésére, a választás folyó évi ápril 26-án délután 3 órára Lászföld község-házánál kitzetetik.

A körhöz tartozik: Lászföld, Zeigmondfalva, Ernesztháza, Klekk, Katalinfalva és Bótos község; az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak a pályázók, a kik a magyar, német és szerb nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alólirottánál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1895. március hó 21-én.

Bakálovich Ágoston,
főszolgabíró. (270—3.1)

311. szám 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

Perlasz székhelylyel szervezett perlassi községi körállatorvosi állás betöltésére a választás folyó évi ápril 24-én reggel 9 órára Perlasz község-házánál kitzetetik.

A körhöz tartozik: Perlasz, Rudolfsgnad, Orlovát, Rom.-Écska, N.-Écska, Lukácsfalva, T.-Erzsébetlak és Farkasd község.

Az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Felhivatnak a pályázók, a kik a magyar, német, szerb, román és tót nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig alólirottánál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1895. március hó 21-én.

Bakálovich Ágoston,
főszolgabíró. (267—3.1)

524. szám 1895.

A központi főszolgabírótól.

Pályázat.

Kis-Torák székhelylyel szervezett csöszteleki illetve kistoráki községi körállatorvosi állás betöltésére a választás folyó évi ápril 20-án reggel 9 órára Kis-Torák község-házánál kitzetetik.

A körhöz tartozik: Kis-Torák, N.-Torák, Ittvárnok, Rogendorf és Csösztelek község; az évi fizetés 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak a pályázók, a kik a magyar, német és román nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folyamodványaik a választást megelőző napig, alólirottánál benyujtsák.

Kelt Nagybecskereken, 1895. március hó 21-én.

Bakálovich Ágoston,
főszolgabíró. (268—3.1)

Egy jó házból és kellő isklázottsággal bíró úr

TANONCZUL

fölvétetik

Pleitz Fer. Pál

könyv- és könyomdájában

Nagybecskereken.

A gör. kel. hitközség tulajdonát képező házban lévő üzlethelyiségemből kénytelen vagyok az épület lerombolása miatt **május elsején** kihurczolkodni.

Mivel ezen elhatározás a fent nevezett hitközség részéről mindeddig függőben tartatott s én abban a hiszemben, hogy ezen lerombolás ez évben még nem hajtatik végre; úgy mint minden évben az idén is bevásárlásaimat Brünnben, Bécsben és Budapesten eszközöltem.

De mivel távollétem alatt a leromboltatás elhatározott, kénytelen vagyok nemcsak állandó raktáromat, hanem az újabban megrendelt árukat is

beszerzési áron alul elárusítani.

UJDONSÁGOK női- és leány confectionban.

Urí-felöltők a legjobb szövetből, ezelőtt 12—30 frt, most 7—16 frt.

Urí-öltözetek, legfinomabb kivitelben, legelegánsabb szövetből, ezelőtt 12—45 frt, most 5.50—22 frt.

Fiu- és gyermekruhák, elegáns szabás, tartós szövetből, bámulatos leszállított áron.

Mindazon uraknak, akik mérték szerinti s divatos kivitelű ruhákat akarnak viselni — anélkül, hogy ezeket felülfizetnének, szíves figyelmébe ajánlom dusan felszerelt

szövetraktáromat.

Batorkodom a nagyérdemű közönséget — saját érdekében — dusan felszerelt raktárom megtekintése céljából meghívni.

Kiváló tisztelettel

Rothmiller Tivadar.

(273—x.1)

2624. szám kig. 895. A nagyszentmiklósi főszolgabírótól

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye nagyszentmiklósi járásához tartozó Ó-Bessenyő, Bolgártelep, Valkány, Kis-Teremia, Nagy Teremia, Nyerő és Nagy-Ósz községekből álló állatorvosi kör részére Ó-Bessenyő székhelylyel rendszeresített körállatorvosi állás betöltésére ezzel pályázatot nyitok.

A körállatorvos javadalmazása áll évi 400 frt készpénzfizetés, valamint a községi éskörállatorvosi állások szervezéséről szóló megyei szabályrendelet 10 és következő §-aiban foglalt mellékjövendelmekből.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy 1883. évi I. sz. t. cz. és az 1888. évi VII. t. cz. értelmében felszerelt eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismereteiket is igazoló pályázati kérvényeket hozzám május hó 15-ig nyújtsák be.

Nagyszentmiklós, 1895. évi márczius hó 19 én.

A főszolgabíró hivatalosan távol:

Hadfy Karoly,
tb. főszolgabíró.

(254—3.3)

ZONGORA

Erhbar-féle teljesen jó karban jutányos áron eladó.

Tudakozódhatni alulírott nál.

Löwinger Dezső.

(272—1.1)

A Szlavin faipar társulat „Krafft Tükör és tarse” a nagyérdemű közönségnek ezenel tudomására hozza, miszerint helyben a Daun Gyula féle tégla-égető mellett

tűzifa-raktárt

állított fel.

Nevezett és alírt cég évenként mintegy 20.000 öl mindenféle minőségű tűzifát termel saját erdejében, — minek tolytan oly helyzetben van, hogy legjobb minőségű száraz tűzifát N. Beeskereken még soha el nem ert előnyös árban képes szállítani.

Gyertyánfa 2 méter magas és széles rakhelyen	14 frt — kr.
Bükkfa	13 „ 50 „
Körösfű	13 „ — „
Egerfa	11 „ 25 „
Szilfa	11 „ 50 „
Dorongfa	11 „ — „
Hársfa	11 „ — „
Tölgyfa 1 méter hosszában	11 „ — „

Hogy a nagyérdemű közönségnek minden irányban könnyebbséget biztosítsunk, a városban a „Gizella parton” özv. Kollaritschné asszony teiken is állítottunk fel farraktárt, melyet Seitz Antal ur bizonyánjába adtunk át, — a hol ugyanazon minőségű fű hasonló mennyiség és árban adatik el, mint teglgyár mellett farraktárban. — Megjegyeztetik még, hogy bármily mennyiségben megrendelt fű kívánatra haza is szállítatik, s az esetben a szállítási költség önenként 50 krt tesz ki.

Megrendelések különben alább nevezett helyeken is eszközölhetők: Hirtenstein M. távbeszélő 76. sz., Daun Gyula távbeszélő 66. sz., ezenkívül alírott cég képviselőjénél Spuller Lipótnál Árpád-utca II sz. a.

Legtöbb igyekezetünk mindenkor oda lesz irányítva, hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégítsük, — s minthogy je minőségű ocsó és száraz fűnek beszerzése amugy is mindenkinek saját érdekében áll, tisztelettel kérjük vállalatunkat szíves támogatásban részesíteni.

Tisztelettel

Szlavin faipar társulat

Krafft Tükör és tarse.

(246—5.5)